

Wonen zonder aardgas

Wat betekent dat voor bewoners?

Susanne van Suylekom

Programmamanager HIER verwarmt

susanne@hier.nu

Wat doet HIER klimaatbureau

Thuis

HIER wil klimaatbewuste keuzes in en rondom het huis niet alleen makkelijk maken, maar ook leuk. HIER bouwt feestjes (Klimaatstraatfeest), regelt kortingen en checkt informatie (Groene stroom checker en HIER verwarmt).

o.a.:

Bedrijven

Duurzaamheidsinstrument dat bedrijven op weg helpt energie en kosten te besparen, binnen de bedrijfsvoering maar ook in de keten.

Samen zorgen voor minder CO₂

In de wijk

Hét kennisplatform voor iedereen die bezig is met lokale duurzame energie. Maar ook voor gemeenten, provincies, corporaties, verenigingen van eigenaren en serviceverleners.

Inhoud vandaag

1. Waarom aardgas?
2. Waarom stoppen met aardgas?
3. Wat zijn de alternatieven ?
4. Hoe ziet het proces eruit?
5. Welke partijen spelen een rol?
6. Wat gebeurt er al?
7. Hoe staan bewoners tegenover aardgasvrij?
8. Waarmee kun je als gemeente aan de slag?

1. Waarom aardgas - historie

1959

Aardgasveld ontdekt bij Slochteren

1969

75% Nederlandse huizen aangesloten op
aardgas

Tijdsbeeld: Kort na de oorlog. Alle hoop op
nucleair. Aardgas opmaken en dan door op
elektriciteit.

Waarom aardgas - historie

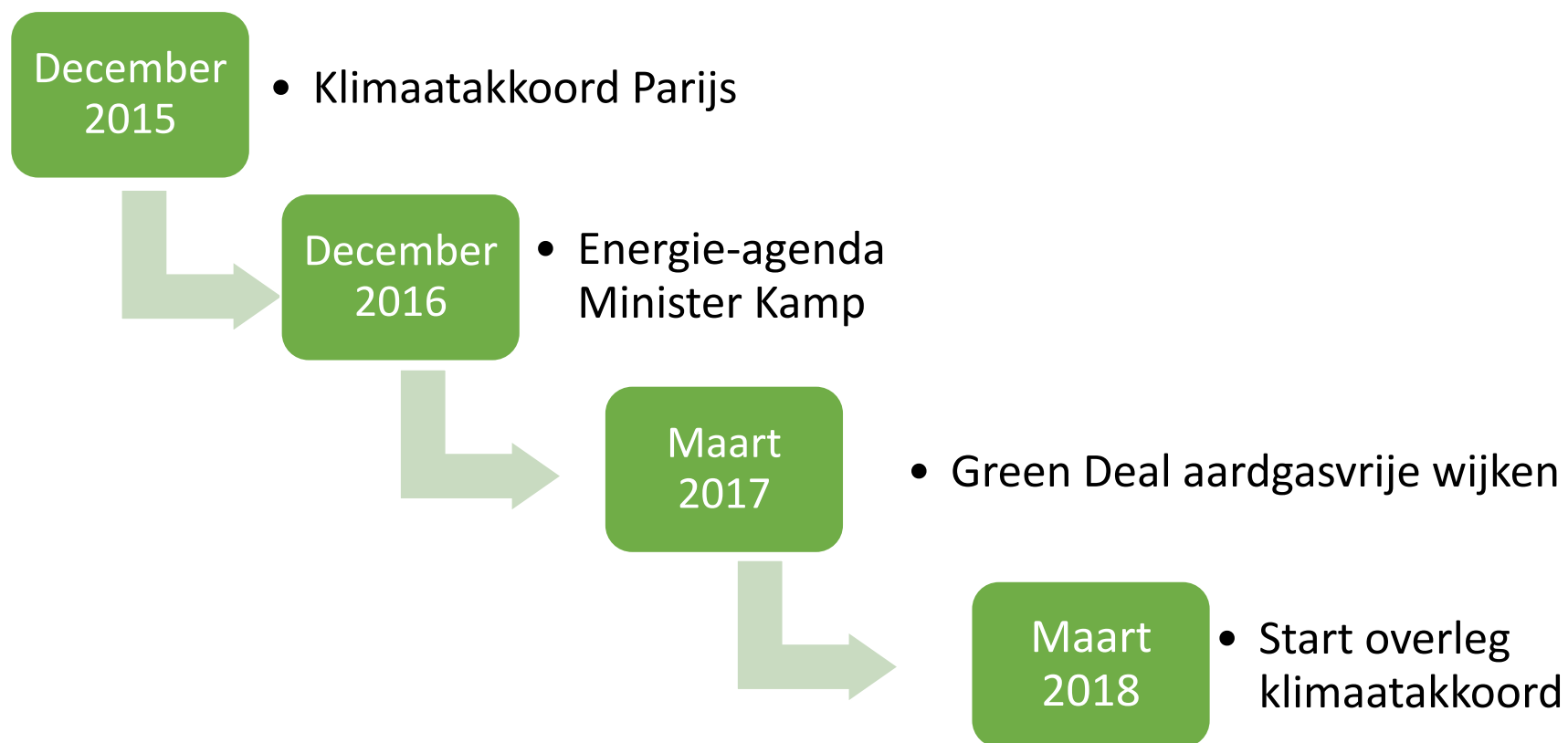

Wow! Now
CHEMCRAFT
has ATOMIC ENERGY!

Safe! Exciting! Real!
ATOMIC ENERGY
Exclusive with CHEMCRAFT!

2. Waarom stoppen met aardgas?

Politieke ontwikkelingen:

2. Waarom stoppen met aardgas?

Maatschappelijke ontwikkelingen

- Groningen
- Rusland

3. Wat zijn de alternatieven?

3 smaken, gebaseerd op wat er het huis binnenkomt:

1. Alleen elektriciteit →	all-electric
2. Elektriciteit & warm water →	warmtenet
3. Elektriciteit & gas →	groen gas

Basis: ISOLATIE

En: er is er niet één het beste

4. Hoe ziet het proces eruit?

Transitie gebeurt lokaal, per wijk.

Er is niet één standaardoplossing die overal toepasbaar is.

1. Inventariseren welke wijk wanneer van het gas afgaat
2. Onderzoeken welke oplossingen er mogelijk zijn in een wijk
3. Besluitvormingsproces faciliteren waarin eigenaar bewoners volwaardig mee kunnen beslissen
4. Zorgen voor financieringsmogelijkheden
5. Uitvoering begeleiden

5. Welke partijen spelen een rol?

- Bewoners
- Lokale initiatieven
- Bedrijven
- Gemeente
- Landelijke overheid
- Provincie
- Waterschap
- Netbeheerder
- Woningbouwcorporatie
- Banken & pensioenfondsen
- Experts en adviseurs

6. Wat gebeurt er al ?

- Regeerakkoord: 2050 geen aardgas in gebouwde omgeving
- GreenDeal Aardgasvrije wijken: 31 gemeenten zijn al begonnen
- #VanGasLos: communicatie initiatief van Warmte Koude ZH
- Stroomversnelling: 10.000 nul op de meter woningen
- HIERverwarmt.nl: inventarisatie van landelijke projecten
- Klimaatakkoord: Diederik Samsom tafelvoorzitter gebouwde omgeving

6. Wat gebeurt er al ?

1. *Regierol voor gemeenten op het gebied van aardgasvrije buurten en wijken.*
2. *Met het oog daarop is de inzet dat alle gemeenten uiterlijk in 2021 een planning vaststellen in de gemeenteraad voor de transitie van de gebouwde omgeving naar aardgasvrij (woningen, maatschappelijk- en commercieel vastgoed) gericht op een CO₂-arme gebouwde omgeving in 2050.*
3. *Voor alle buurten die voor 2030 van het aardgas af gaan is in 2021 ook bekend wat het alternatief voor aardgas is.*

(uit Programmastart InterBestuurlijk Programma, feb 2018)

6. Wat gebeurt er al ?

Klimaatakkoord

- Sectortafel gebouwde omgeving olv Diederik Samsom
- Resultaat begin juli?
- Geen discussie over doelstelling: aardgasvrij 2050
- Wel discussie over rechten en rol van de bewoner

Gebouwde omgeving

6. Waar gebeurt het al ?

Utrecht:

Overvecht Noord voor 2030 aardgasvrij. Eerste bewonersavonden al achter de rug

Wageningen:

Alle wijken aardgasvrij voor 2030, in 2 wijken concreet gestart, met alle wijken in overleg

Groningen:

Paddenpoel – 10.000 woningen van het gas af, al gestart met warmtenet

Woerden:

Schilderskwartier voor 2030 van het aardgas af, actieve klankbordgroep

Den Haag:

14 actieve buurtinitiatieven

Haarlem:

Gemeentelijke campagne Haarlem Gasvrij gestart, 3 bewonersavonden

Nijmegen:

Focus op 3 wijken, eerste avonden in Hengstdal vanuit bewoners georganiseerd

Goeree Overflakkee:

Hele gemeente geïnformeerd over warmtetransitie middels brief, focus op waterstof

6. En waar kunnen we van leren?

- Groningen – grote focus op de techniek
- Rotterdam – Voor- en tegenstanders van een hek
- Utrecht en Woerden: eerste wijk financieel minder draagkrachtig
- Midden Beemster – Wethouder vs Welstand
- Purmerend – Gasinjestraat – straat wil het gas niet uit de straat

7. Hoe staan bewoners erin?

- 51% weet dat we gaan stoppen met aardgas
- 58% is het ermee eens
- Argumenten verschillen per doelgroep

*Vind het goed maar
er moet wel een
goed alternatief
komen.*

*Het zou goed zijn als de
nieuw te bouwen woningen
geen gas meer hebben*

*Kan het niet eerder
dan 2050?*

*Als de
temperatuur op
aarde blijft stijgen
hebben we geen
verwarming meer
nodig. Probleem
opgelost.*

Zijn mensen het eens met stoppen met aardgas?

Argumentatie - Voor elk wat wils

Voor welke reden zijn de verschillende doelgroepen gevoelig?

- Laag opgeleiden: Groningen en afhankelijkheid Rusland
- Jongeren & Randstedelingen: Klimaat
- Meer dan 2x modaal: Het gas raakt op
- Benedenmodaal: Klimaat

→ Hoe jonger, hoe belangrijker klimaat

→ Ouderen en mannen sterkere neiging naar: nee, want linkse hype

→ Modale inkomens: nee, invloed Nederland wereldwijd te klein

Waar zien mensen tegenop?

Kwantitatief onderzoek

Waar zien mensen tegenop?

Kwalitatief onderzoek

1) Angst voor hoge, oneerlijke kosten

- *'Iemand in een Vinex wijk is veel goedkoper uit dan iemand in een kleine wijk'*
- *'Ik vind het te gek voor woorden dat wij gedwongen worden om hoge kosten te gaan maken'*

2) Weinig vertrouwen in besluitvorming

- *'Ik wil niets door de strot geduwd hebben'*
- *'Inspraak is schijn-invloed om schijn-draagvlak te creëren'*
- *'Als de gemeente zich ermee bemoeit, wordt het te duur'*
- *'De processen lopen traag'*

Wie gaat het bekostigen? Ik iig niet.

Ik wil niets door de strot geduwd hebben

Bewonerscommunicatie:
wat is het toverwoord?

Niet: ontzorging

Niet: onafhankelijkheid van de aanbieder

Wel:

Vertrouwen!

8. Wat kun je als gemeente nu doen?

1. Bedenk vanuit jezelf als bewoner wat je zelf zou verwachten van je gemeente
2. Ga in gesprek met de netbeheerder, woningbouwcorporaties, waterschap, lokaal energie initiatief
3. Overleg op provinciaal niveau welke mogelijkheden er zijn voor opwek en opslag
4. Breng in kaart wanneer je waar de straat openlegt voor werk aan bijv. de riolering
5. Inventariseer welke technische mogelijkheden er zijn per wijk en maak een warmtevisie
6. Informeer je bewoners zo snel mogelijk over no-regret maatregelen en natuurlijke momenten om hun huis aan te pakken
7. Loop huidige nieuwbouwprojecten door
8. Ga in gesprek met andere gemeenten die al delen van het proces in een wijk hebben doorlopen

HIER klimaatabonnement

Communicatietoolkit

- Foto's
- Filmpjes
- Veelgestelde vragen
- Standaard teksten
- Infographic

Kennisdeling en –ontwikkeling

- Bijeenkomsten zoals Nationale Trainingsdag
- Onderzoek, kwalitatief/kwantitatief
- Maandelijks update professionals - 500+ ontvangers

Helpdesk functie

Game – Dag Aardgas (voorlopige naam)

Wonen zonder aardgas

Wat betekent dat voor bewoners?

Susanne van Suylekom

Programmamanager HIER verwarmt

susanne@hier.nu